

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

• POLITIKAI NAPILAP •

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Oroszország ultimátumot küldött Bulgáriának

Az orosz kormány a bolgár hadsereg leszerelését követeli — Az entente csapatokat készül partraszállítani a Balkánon — Venizelos tiltakozik a Szalonikiben való partraszállás ellen — Az orosz támadások Postavy és Smorgon között összeomlottak — Az angol-francia elővetőrések ismét meghiusultak

Az általános érdeklődést a hadszínterekről nagy mértékben elvonja és maga felé irányítja a Balkán-félsziget, ahol a helyzet mind jobban kibontakozik abból a közből, melybe az entente cselszövései igyekeztek burkolni. A bolgár hadsereg mozgósítása óta, amely félreérthetetlen módon a központi hatalmak mellett való állásfoglalást jelentette, az entente mindent elkövetett, hogy a maga javára kiléptesse semlegességéből Görögországot és Romániát, egyszerűen Bulgáriával is tárgyalásokat folytatott Szerbia megmentése érdekében. — Az entente mesterkedése az egész vonalon fiaskót vallott. Sem Görögországot, sem Romániát nem sikerült semlegességének föladására bírnia, sem Bulgáriát nem volt képes rávenni arra, hogy lemondjon jogos követeléseiről s hogy megbizva azokban, akik a multban oly rúttól megrabolták, hüvelyébe rejtse boszúra kivont kardját. A Bulgáriával folytatott tárgyalások ma elértek utolsó állomásukhoz. *Oroszország ultimátumot intézett Bulgáriához, melytől hadilábra állított hadseregének leszerelését követelte.* A bolgár kormány még nem válaszolt az orosz jegyzékre, de előrelátható, hogy nem ijed meg a halálos sebeiben vergődő északi kolosszus fenyegetéseitől és bölcsen megfontolt elhatározásának végrehajtásától nem fogja eltántorítani az a körülmény sem, hogy a négyes entente másik három állama is a barátság(!) fölmondására készül vele szemben arra az esetre, ha nem hajt fejet az orosz cár parancsa előtt. *Bulgária válasza az orosz ultimátumra elutasító lesz* s így bizonyosra vehetjük, hogy már a legközelebbi napok Szerbiának ama területeit is a világháború színterei közé sorozzák, amelyek eddig mentesek maradtak az osztrák-magyar seregek hadműveleiteitől.

Más kérdés, hogy az új hadszíntérnek melyek lesznek a határvonalai. Távirataink többek között arról is tudósítanak, hogy az entente-csapatok a Balkán különböző pontjain készülnek partraszállani és Szalonikiből, a Fekete-tenger partjairól s az Adria albán partvidékéről akarnak elindulni Szerbia-mentő akciójukra. A tervtől azonban a kivétel még nagyon messze az út. Oroszországnak például éppen elég gondot okoz az osztrák-magyar és a német haderővel küzdő seregeinek munició-

val való ellátása. A Szalonikiben való partraszállás is aligha megy olyan simán, ahogy azt Anglia és Franciaország gondolta. *Görögország máris tiltakozott a partraszállás terve ellen* és nincs kizárva, hogy Konstantin király bölcsesége és energiája kellő nyomatókat fog adni ennek a tiltakozásnak. Olaszország, amely 50,000 embert hajlandó megszavazni a balkáni kalandért, ez egyszer tanujelét adta praktikus gondolkodásának: az olasz csapatok Valonát választják a partraszállás helyéül, ahol tudvalevően a mi hozzájárulásunkkal már akkor be rendezkedtek, amikor még barátságot hazudtak nekünk.

A harcerekken sehol se változott a helyzet. Távirataink a háború eseményeiről itt következnnek:

A Balkán fegyverben Oroszország ultimátuma Bulgáriához

Szófia, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) Az itteni orosz követ átnyújtotta Radoslavow miniszterelnöknek az orosz kormány ultimátumát, amely fölszólítja a bolgár kormányt, hogy huszonnégy óra alatt rendelje el a mozgósított bolgár hadsereg leszerelését.

Az orosz jegyzék kifejti, hogy *Bulgária mozgósításával ténynyé vált, hogy Németország és a monarchia tisztjei foglalnak helyet a bolgár vezérkarban s hogy a központi hatalmak Bulgáriát anyagilag támogatják. Ez azt bizonyítja, hogy Bulgária Németország kezébe tette le sorsát.*

Az entente-követek visszahívása előtt

Berlin, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Wolff-ügynökség jelenti: A pétervári kormány utasította a szófiai orosz követet, hogy hagyja el Bulgáriát, ha a kormány 24 óra alatt nem szakítja meg a viszonyt a szláv ügy és Oroszország ellenségeivel és ha haladéktalanul el nem távolítja az entente-hatalmakkal ellenséges államok tisztjeit.

Rotterdam, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Times jelenti, hogy *Bulgária vissza fogja utasítani az orosz kormány követelését.*

A Daily News értesülése szerint *Anglia és Bulgária között a diplomáciai viszony*

megszakítása csak órák kérdése, ha Bulgária nem vonja vissza mozgósítási rendeletét.

Tüntetések Szófiában

Szófia, október 4. (P. L.) *A főváros lakossága az orosz ultimátum hírére nyugodtan fogadta. Az osztrák-magyar és a német követség előtt hazafias tüntetések voltak. A tüntetők ovációkat rendeztek a központi hatalmak képviselőinek.*

Szófia, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) A szerb és az orosz követségeket rendőrség őrzi. Az elvonuló menetzászlóaljak ugyanis a tömeggel együtt tüntetnek Oroszország és Szerbia ellen.

Az entente csapatai Szalonikiban

Szófia, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) *Szalonikiből jelentik, hogy több angol cirkáló oda érkezett. Mára 40,000 ember partraszállítását várják. Az entente-hatalmak a csapatok partra szállásának megengedését a szövetségre való hivatkozással kérik.*

Szaloniki, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) *Hamilton angol tábornokon, a Dardanella-seregek főparancsnokán és vezérkarán kívül husz angol és francia tiszt érkezett ide, azonkívül nagyszámu katona. Valamennyien szállodákban és magánházakban szállottak meg.*

Venizelos tiltakozik a partraszállás ellen

Athén, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) *Hivatalos jelentés.*

Venizelos miniszterelnök a francia és az angol követségen bejelentette tiltakozását Görögország semlegességének megsértése miatt az esetre, ha az angol és a francia csapatok valamely török kikötőben partra szállnának.

Az entente balkáni haditerve

Lugano, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) *A Secolo jelenti, hogy az entente-államok balkáni haditerve elkészült. Anglia és Franciaország Szalonikinél, Oroszország a Fekete-tenger partján, Olaszország pedig a Balkán-félsziget nyugati partján, valószínűleg Valonában fogja kihajózni csapatait. Olaszország 50,000 emberrel vesz részt a balkáni akcióban.*

Szerbia készülődése a bolgár háborúra

Bukarest, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) Nisból jelentik, hogy a Bulgária ellen vonuló szerb csapatok parancsnokságát Stepanovics tábornok veszi át. Nisból a miniszteriumok, a szkupstina, a hatóságok, a hivatalok és bankok elköltöztek. A kormány Prisztinába helyezi át székhelyét.

Románia semleges marad

Bukarest, október 4. A minisztertanács megvitatta a londoni román követ jelentését, amely felőleli Grey javaslatát. A minisztertanács kimondta, hogy a mai helyzetben nem látja szükségesnek a mozgósítás elrendelését s ily értelmű javaslatokat nem tesz a királynak. — Amíg Bulgária és az entente helyzete tisztázva nincs, Románia nem elegendik a küzdelembe.

A román áruforgalom felvétele Predeál és Burdujeniben

Predeál, október 4. Miután a vasúti vonalak Predeál és Burdujeni felé ismét szabadok lettek, a közlekedésügyi hivatal elrendelte, hogy a mai naptól kezdve az összes állomások felvehetnek Predeál és Burdujeninek szánt rakományokat. A határra szállított gabona ott lesz kirakva és targoncán a határon átszállítva, miután román vasúti kocsiknak tilos a határon áthaladni.

Giolitti a balkáni helyzetről

Bukarest, október 4. Asquini Giacomo, a L'Eclair des Balcan munkatársa beszélgetett Rómában Giolitti volt miniszterelnökkel, aki Románia magatartásáról a következőképp nyilatkozott:

— Románia semleges marad, mert véleményem szerint nem interveníálhat többé. Az országra nézve okosabb volna, ha Bratianu politikáját követné: türelemmel bevárni az eseményeket. Románia földrajzi helyzete kedvezőtlen. Az egyik oldalról Oroszország fenyegeti, de Szerbia megnagyobbodása is veszélyezteteti, mert a szerbek, ha megvalósítják nemzeti ideáljukat, tizenöt milliányi nagy nép lennének. Romániának ezért azt kell kívánnia, hogy Olaszország etablírozza magát a Balkánon. Egy hatalmas Itália a Balkánon a legjobb jövőt jelentené a román hegemoniára. Teljesen helyeslem Salandra és Sonnino balkáni politikáját, Olaszországnak mindenáron balkáni nagyhatalommá kell lennie. Ami a bolgárokat illeti, az ő részükről meglepetés várható, annál inkább, mert királyuk meg van győződve arról, hogy Németország győzni fog.

Höfer jelentése

Budapest, október 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

A tegnapi nap jelentősebb események nélkül telt el. A helyzet változatlan maradt.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Az oroszok tegnap bőséges tüzériai előkészítés után Postavy és Smorgon között csaknem az egész arcvonalon sűrű tömegekben indultak támadásra, amely szokatlannul nagy veszteségük mellett összeomlott. — Ugyancsak sikertelenek maradtak részleges éjjeli vállalkozásaik.

A Diina menti Lennewadentől délnyugatra is visszautasítottuk az ellenség előretörését.

A többi hadcsoportnál a helyzet változatlan.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Nagy orosz vereség a besszarabial határfronton

Bukarest, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) A Rumünischer Lloyd jelenti: A besszarabiai határ-arcvonalon óriási csata volt. Az oroszok hat kétségbeejtő rohamtámadással megkísérelték a Bukovinába való behatolást. — A monarchia csapatai a drótsövényekig engedték az oroszokat. Elkeseredett kényszerűen, amely tíz óra hosszat tartott, az oroszok borzalmas vereséget szenvedtek. Az orosz katonák holtteste majdnem nyolc négyzet kilométernyi területet borítottak be. Az oroszok legalább 4000 halottat és 2200 foglyot vesztek.

A forrongó Dél-Oroszország

Csernovic, október 4. Odesszából átjött utasok beszélnek, hogy a hatóságok megnyugtató kísérletei dacára egész Dél-Oroszország lakossága állandó rémületben él. Egyes helységeken nagy tüntetések voltak a háború ellen, melyeket a hatóság tetlenül volt kénytelen végignézni. A vidéki lakosság körében meglehetősen nyugalom van, mert az elégedetlenség szelleme még nem ért odáig. Ezzel szemben a városi proletárság izgatottsága fokozódott. — A nacionalista körök lázasan dolgoznak, hogy elensúlyozzák a forradalmárok üzelmeit.

A katonai kormányzáság Lublínba költözött

Sajtóhadiszállás, október 4. (Magyar Távirati Iroda.) A lengyelországi osztrák-magyar katonai kormányzáság székhelyét Kielcéből Lublínba helyezték át.

Az olasz háború

Olasz kudarcok a déltiroli fronton

Budapest, október 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A tiroli arcvonalon az olaszok élénkebb tevékenységet fejtenek ki, amely a vilgereuthi és a lairauini fensíkokon nagyobb és tartós harcokká fejlődött ki.

A Tonale-szakaszon az ellenségnek az Alpiolo-csucs ellen intézett, heves tüzériai tüzzel előkészített támadását tegnap este véresen visszavertük.

A vilgereuthi fensíkon a Plauton (a Maronia hegytől északra) levő hadállásaink kora reggel óta nehéz- és középkaliberű lövegek gyors tüze alatt állottak. Déléltől a rohamra készen álló ellenséges gyalogság kisebb csapatai eredménytelen támadást kíséreltek meg. Este az ellenség ezt a támadását nagyobb számu, főleg bersaglieri és alpiini csapatokból összeállított haderővel megújította és megközelítette akadályainkat. Éjszaka sikerült egy táborszerűen megerősített támpontunkat elfoglalni, de csapataink szívós harc után, amely a reggeli órákig tartott, újra kiszorították onnan és így összes hadállásaink birtokunkban maradtak.

A Buchenstein-szakaszon is kisebb ellenséges csapatok előrenyomulását megakadályoztuk.

A többi arcvonalon nincsenek lényegesebb események.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Debrecen egyedüli látványossága a hadikiállítás. — Belépti-díj 50 fillér, katonai legénység és gyermekek részére 20 fillér.

A belga-francia harctér Sikertelen angol és francia rohamok

Berlin, október 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Zeebrügge előtt tegnap reggel öt monitor jelent meg, amelyek a tengerpartot hatás nélkül tüz alá vették. Három belgiami lakos esett az ágyutüz áldozatául. Partí tüzsergünk eltalált egy monitort, melyet súlyosan megsérülve el kellett vontatni.

Loostól északra az angol arcvonalról Hainestől nyugatra levő állásaink ellen éjjel sikertelen kirohanást intéztek. Támadó műveleteink ez arcvonal ellen ismét előbbrehaladtak.

A franciák Souchez pataktól délre a Givenchy-től északnyugatra eső magaslaton egy kis árokrendszerben meg tudták vetni lábukat. Ettől a magaslattól délre a franciák támadásait visszavertük. Neuville-től északkeletre ismét elfoglaltunk negyven méter hosszú árokcszt.

A Champagneban a franciák tegnap délután Massigestől északnyugatra és Ville sur Tourbetől északnyugatra hasztalan indultak támadásra. Összpontosítás közben koncentrikus tüz alá vettük őket. Ville sur Tourbetől északnyugatra az állásunk ellen intézett erős éjjeli támadások ágyu- és gépjegyver-tüziünkben súlyos veszteségeik mellett összeomlott. A chaloni pályaudvart, amely a champagnei francia támadócsoport utópótlásának fő gyűjtőhelye, egy léghajónk ma éjjel látható sikerrel bombázta.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az angol-francia offenzíva terve

Schreibershofen őrnagy a következőket írja a P. Ll.-ban az angol-francia offenzíváról: Az eddigi harcok megítélésénél figyelembe veendő, hogy az ellenség csak akkor beszélhet igazi eredményről, ha a német vonalakat egész kiterjedésükben áttörné és a német hadállások egész mélységében előnyomulna. Ha ez nem sikerül, minden egyéb jelentőség nélküli dolog. Az ellenség teljesen fölismerzte ezt és egész előnyomulását akként tervezte, hogy a németeket teljesen elüzi az Észak-Franciaországban és Nyugat-Flandriában meghódított területekről. A mostani támadás alkalmával egész munkát akar végezni, hogy igazán döntő fordulatot idézzon elő a helyzetben. Ez a megválasztott két legfontosabb támadás irányából is kitünik. A német állások alakja egyenes szög, melynek egyik szára az Északi-tenger partjától a Compiègnétől északra fekvő vidékig terjed, másik szára pedig innen Verdunig nyulik. A német állások Compiègnenél közelítik meg legjobban Párist. Liletől délnyugatra a nyugati szár ellen és a Champagneban a déli szár ellen egyidejűleg intézett támadással kellett volna áttörni a szög mindkét szárát és elvágni a német csapatoknak a hazai területtel való legfőbb összekötő vonalait. Ha az ellenség két támadási

Apollo

Ma, kedden

Előadások 5 és 7 órakor félhétvárák,
9 órakor rendes helytárák.

A győztes

dráma 4 felvonásban.

A hajórép

színmű 3 felvonásban.

Egy féltékeny szerelmes álma

bohózat.

irányát kellő t... ezek körülbelő... rületen találko... jelölt irányokb... volna a két ir... patokat és áll... ez a terv nagy... hogy az ellens... németeket egy... dobnai az egész...

Az ilyen... akkor lehet kil... mas erővel ha... ken nagy szá... Ellenfeleink az... erősítéseket vo... számbeli tulerő... patoknak nehé... teljesítő képe... nyekkel léprel... csapatokra var... szat kitaršana... nel-tüzben és... oszlopok előre... ből, megszállj... sák a tüzet az... len és szurony... nek, ahol állás... lentések egybe... lyos veszteség... bavaló támad... továbbiakban t... teségek érik a... mint a védeke... mind jobban a... lékezzünk csai... tákban szenved... lyek az egész... annyira csökk... hatrak a visző... geknél is.

Ha az ed... az az eredmé... nagy erővel k... fronton megál... indult a néme... vezetett. Meg... ellenség tulaj... hiusult. Tiszt... hogy a harc... újabb ellenség... hogy a német... cok előtt áll... arra, hogy a... tani állásaika...

Az angolok
Rotterdam... ges államok... hogy a nyug... offenzíva hol... legalább 100... ban, sebesülte...

Portug
Amsterd... gyobb titokb... sított. A moz... tek működtek... cenzura gáto... tárforgalmat... van téve az...

A sz
Budapest... sajtóosztálya... a délkeleti h... A Drin... rozás. Egyé...

irányát kellő távolságra meghosszabbítottuk, úgy ezek körülbelül a Namurtól nyugatra fekvő területen találkoznak. Az ellenség sikere a megjelölt irányokban tehát elvágta és bekerítette volna a két irány közé eső összes német csapatokat és állásokat. Nem lehet tagadni, hogy ez a terv nagyszabású volt és világosan elárulta, hogy az ellenség egész munkára törekedett: a németeket egy nagy, hatalmas csapással kidobni az egész elfoglalt területről.

Az ilyen nagyszabású vállalkozásnak csak akkor lehet kilátása a sikerre, ha nagyon hatalmas erővel hajtják végre és ha a döntő helyeken nagy számbeli túlerőt sikerül egyesíteni. Ellenfeleink az utóbbi hónapokban jelentékeny erősítéseket vontak össze és valóban tekintélyes számbeli túlerőre tettek szert s így a német csapatoknak nehéz harcokat kell állaniuk, melyek teljesítő képességük iránt a legnagyobb igényekkel lépnek föl. Nagy ellenálló képességű csapatokra van szükség, hogy hetven óra hosszát kitartsanak az ellenséges gránát- és srapel-tűzben és azután, ha az ellenséges rohamoszlopok előretörnek, kirohanjanak fedezékeikből, megszállják az elülső vonalakat, megnyisák a tüzet az előretörő ellenséges vonalak ellen és szuronynyal rontsanak neki az ellenségnek, ahol állásainkba behatolt. A különböző jelentések egyhangzóan kiemelik azokat a súlyos veszteségeket, melyeket az ellenség hibaváló támadásai alkalmával szenvedett. — A továbbiakban természetesen még nagyobb veszteségek érik a sikertelenül előretörő támadót, mint a védekezőt, úgy, hogy az erőviszonyok mind jobban az utóbbi javára tolnak el. Emlékezzünk csak az oroszoknak a kárpáti csatákban szenvedett súlyos veszteségeire, melyek az egész orosz hadsereg ellenálló erejét annyira csökkentették. Hasonlóképpen alakulhatnak a viszonyok most a francia-angol seregeknél is.

Ha az eddigi harcok lefolyását áttekintjük, az az eredmény áll előttünk, hogy az ellenség nagy erővel kezdett áttörési kísérlete az egész fronton megállt s hogy egyes helyeken megindult a német ellentámadás és már sikerre is vezetett. Meg lehet állapítani, hogy eddig az ellenség tulajdonképeni hadművelési terve meghiúsult. Tisztában kell lenni azonban azzal, hogy a harcok még nem értek véget, hanem újabb ellenséges támadásokra lehet számítani s hogy a német csapatok még újabb nehéz harcok előtt állanak. Ennek dacára számíthatunk arra, hogy a németek szilárdan meg fogják tartani állásaikat.

Az angolok 100,000 embert veszítettek

Rotterdam, október 4. (Az Est.) A semleges államok haditudósítói jelentik Londonból, hogy a nyugati fronton kezdett francia és angol offenzíva holt pontra jutott. Az angolok eddig legalább 100,000 embert veszítettek halottakban, sebesültekben és foglyokban.

Portugália tovább mozgósít

Amsterdam, október 4. Portugália a legnagyobb titokban további 20,000 embert mozgósított. A mozgósításnál magasrangú angol tisztek működtek közre. A szigorú levél- és újságcenzura gátolja a részletesebb közléseket. A hátforgalmat elzárták. Portugália teljesen ki van téve az angol önkénynek.

A szerb harotérről

Budapest, október 4. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

A Drina alsó folyásánál élénkebb csatározás. Egyébként csend.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A katonák kenyere

Főtárgyalás a Korona-kenyérgyár biimpörében

A debreceni törvényszéknek a gyorsított bünvádi eljárás szerint alakított ötös tanácsa Kesserü Lajos dr. törvényszéki elnök vezetése alatt ma délelőtt kezdte tárgyalni Kupfer Jenőnek, a Korona-kenyérgyár tulajdonosának a biimpörét, amelyet a hadviselés érdekei ellen elkövetett büntett vádjá miatt indítottak ellene. A büntető tanács tagjai Debreczeni Barna dr., Soltész Endre dr., Dávid István dr., Benkő Lajos dr. bírák. A vádhatóságot Gáthy Bálint kir. ügyész képviseli; a védelmet Markovics Elemér dr. ügyvéd látja el.

A főtárgyalás megnyitása után fölolvasták a vádiratot, mely Kupfer Jenő kenyérgyárost a hadviselés érdekei ellen elkövetett büntett vádolja, mert, mint a hatóság kenyérszállítója, dohos, pondros és penészes lisztből és rossz burgonyából süített kenyeret szállított a honvédség részére.

Kupfer Jenő vádlott nem érzi magát bűnösnek. Elismeri, hogy a saját dohos lisztjét keverte a katonai élelmezési raktárból kapott liszthez. Ezt a cselekedetét azzal menti, hogy így akarta javítani a katonaságtól kapott lisztet, mely szerinte rossz volt és nem lehetett összedagasztani. Azt tagadja, hogy a kenyérliszthez használt burgonya rossz lett volna. A haszonlesés vádjának elhárítása céljából azt hozta fel, hogy 2000 koronát adományozott éppen a katonák javára.

Ezután a tanuk kihallgatására került a sor. Schüller Viktor őrnagy, a katonai élelmezési raktár főnöke az első tanu. Elmondta, hogy egy szakaszvezető egy napon lisztmintát kért abból a kincstári lisztből, amelyből Kupfernek adtak, mert a katonák állandóan panaszkodtak a Kupfer süttődjéből származó kenyérre. Erre tanu elment a Kupfer süttődjébe; itt a kemence mellett talált egy zsák lisztet, amelyről megállapította, hogy nem kincstári liszt és hogy dohos. Meggyőződött róla, hogy e lisztet használták a kenyérsütéshez. A burgonyát is rossznak találta. Ugyanazon lisztből süttöttek kenyeret a közös katonáknak, a melyből Kupfer a honvédségnek szállított kenyeret és ott nem volt semmi panasz, ami szintén azt igazolja, hogy a kincstári liszt nem volt rossz.

Martos József dr. tartalékos főhadnagy, a katonai élelmezési raktár jogi referense, aki az őrnagyval jelen volt a Kupfer süttődjében, az előbbi tanuvalomással egyező előadását azzal egészítette ki, hogy a süttőde helyiségében nagy tisztátalanságot, oszlásnak indult kenyérdarabokat, penészes lisztet találtak.

Pushter Ignác dr. tartalékos hadnagy gazdasági tiszt vallomásaiban szintén azt adta elő, hogy a süttődjében tisztátalanság volt. A kenyér majdnem minden alkalommal kifogás alá esett, büdös volt, a katonák nem ették meg. A krumplit héjjával együtt dagasztották a kenyérbe. Egy alkalommal, amikor a süttődjében járt, megfeketedett, savanyu törött krumplit talált ottan, amelynek a felhasználását meg is tiltotta.

Ezután Kesserü Lajos dr. elnök a tárgyalás folytatását 3 órára tűzte ki, amikor folytatták a tanuk kihallgatását.

Petrovics Károly péksegéd, aki dolgozott Kupfernél, azt vallotta, hogy ő figyelmeztette is Kupfert, ne kevertesse a dohos lisztet a komiszkenyérbe, mire Kupfer azt mondta: Katonának az is jó! A burgonya, amit a kenyérsütésztába kevertek, messziről büzlött.

— Szó sem igaz abból, amit a tanu vallott — mondta a vádlott a szembesítés alkalmával.

Zsifkó Rezső internált szerb sütősegéd, aki Kupfernél van alkalmazva, azt vallja, hogy a komiszkenyérbe kevert burgonya rossz, fagyos volt és hámozatlanul használták fel.

Dobrilovic Mihály internált szerb sütősegéd volt a következő tanu, aki szintén a Kupfer Jenő alkalmazottja. Ő is azt vallotta, hogy a burgonya rossz, a liszt dohos volt.

Soltész János, Kiss Károly 3. honvédegyalozredbeli közhonvédek, Fehér Ferenc, Szepesi Imre 3. honvédegyalozredbeli tizedesek, továbbá Dobó Imre és Györösi István 3. honvéd egyalozredbeli szakaszvezetők egyhangzóan azt vallották, hogy a Kupfer süttődjéből kikerült profunt élvezhetetlen, rossz ízű és büdös volt. Aki tehetné, a maga pénzén vásárolt kenyeret ette, akinek nem volt pénze, az rá volt kényszerülve a rossz kenyérre. Némelyeknek sikerült eladni az élvezhetetlen kenyeret a civil lakosoknak, akik a sertések etetésére vették meg.

Weisz Lipót péksegéd, aki Kupfer üzemezője volt, azt vallotta, hogy Kupfer dohos lisztből és rossz burgonyából készítette alkalmazottaival a profuntot, a hulladék lisztet is összesöpörtette a padláson és kiszitáltatta; a megfőzött és megtört burgonya 6—8 órán állt, mialatt megsavanyodott.

Cseke Gábor péksegéd, aki szintén dolgozott Kupfernél, azt vallotta, hogy a polgári közönség számára készített kenyérhez is használtatott Kupfer dohos lisztet és a katonai raktárból kapott lisztből is süített kenyeret a civil közönség részére.

Kupfer Jenő vádlott nem tagadja, hogy a kincstári lisztet felhasználta, de azt a sajátjából visszapótolta.

Csuka Lajos, Kupfer Jenőnek jelenleg is alkalmazottja, azt vallotta, hogy a katonák részére jó kenyeret süttöttek, a katonák sohasem utasították vissza a kenyérszállítmányt, hanem átvették panasz nélkül. A dohos lisztre azt mondja, hogy az a katonai élelmezési raktárból származott.

Erbert Ilona, aki szintén Kupfer alkalmazottja, vallomásaiban azt adta elő, hogy a kincstári lisztre panaszkodtak a péksegédek, mert nem tudták összedagasztani és csak a dohos liszt hozzákeverésével lehetett belőle kenyeret formálni.

A törvényszék a késő esti órákban befejezte a bizonyítási eljárást és holnap délelőtt kerül sor a vád- és védbeszédre.

Vegyes bizottság működik a népfölkelők ujrászorozásán

A honvédelmi miniszter rendelete

A honvédelmi kormány most küldte szét az alkalmatlan népfölkelők ujrászorozásáról szóló rendeletét a hatóságokhoz. Ebben az az újítás van, hogy a sorozást vegyes bizottság végzi. Erre vonatkozólag a rendelet a következőket mondja:

A sorozójárásonként működő népfölkelési bemutató pót szemle-bizottság teendőit vegyes bizottság fogja végezni.

A népfölkelési bemutató pót szemlén megvizsgált bármily születési évfolyambeli népfölkelésre kötelezett, akinek a népfölkelési fegyveres szolgálatra való alkalmassága tekintetében véleménykülönbség keletkezett, népfölkelési felülvizsgáló bizottság által is meg fog vizsgáltatni.

Mind a népfölkelési bemutató szemle bizottság, mind a népfölkelési felülvizsgáló bizottság hatásköre és összeállítása tekintetében a honvédeképzítő parancsnokságokhoz s a cím-

URANIA

Debrecen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója
E G Y H Á Z - T É R. — TELEFON 12-51.

Ma utoljára!

Két sláger-dráma.

A G Y Ö Z T E S
dráma 3 felvonásban.

A HAJÓRÉM
nagyhatású kalandor-történet
3 felvonásban

és az elsőrangú kísérő műsor.

Előadások kezdete 6 órákor rendez helyszínen.
Folytatónag bemenet.

nek legközelebb megküldendő körrendeletben fogok intézkedni.

Ugyanebben a rendeletben a miniszter intézkedik a besorozott, de a katonai szolgálat alól felmentett népfölkelők összeírására nézve is. Erre nézve a miniszter ezeket mondja:

Különös figyelem fordítandó arra, hogy a községi előljáróságok (városi hatóságok) a legpontosabban írják össze a népfölkelési tényleges szolgálat alól fölmentett fölkelésre kötelezettek és a felmentési jogcím fennállásának igazolása körül az Utasításban előirt módon lelkiismeretesen járjanak el, nehogy egyesek a jogcím megszűnése dacára jogtalanul élvezzék a felmentés kedvezményét.

Szigoru intézkedéseket tartalmaz a rendelet a népfölkelésről elmaradt egyének kipuhatólására nézve.

OKTÓBER 1-TŐL LAPUNK ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben: 1 óra K 1.40, negyedévre K 4.—
Vldékre: 1 óra „ 1.50, negyedévre „ 4.50
Egyes szám ára 4 fillér. — Vasár- és ünnepnapokon 6 fillér.

HIREK

— Október 8-ig be kell szolgáltatni a zár alá vett tengerit. Már k Endre polgármesterhez ma délelőtt a földmivelésügyi minisztertől a következő távirati rendelet érkezett: „Polgármester, Debrecen. Azonnal közhírré teendő, hogy mindazok, kiknek az önkéntes bejelentés vagy egyéb rendelkezés által zár alá helyezett tengeri-készleteik ezideig még át nem vették, a visszamaradt készletmennyiséget október hó 8-ig az előljárásnál a törvényes követelmények terhe alatt jelentsék be. Az október hó 8-ig be nem jelentett készletek akkor is a maximális áron fognak átvétetni, ha egyébként tulajdonosuk a kedvezményes árra tarthatna is igényt. Bejelentendő a hatóság által, hogy hivatalos területén hány métermázsza egészséges tengeri nem lett átvéve, külön az önként bejelentett s külön a rekvirált s külön a zár alá helyezett készletből. Földmivelésügyi miniszter.”

— Nemes adomány. Fischbein Ignác ur elhunytá alkalmából gyászborult leányai: Fischbein Hermína, Ledererné Fischbein Lujza, Czakóné Fischbein Mariska és Meiselné Fischbein Iona 1000 koronát adományoztak a katonák családtagjai részére. Nemes és mélyen érző szívről tanuskodó adományaikért ezuton is hálás köszönetet mond a Hadsegélyző Hivatal.

— Házi kezelésbe veszi a város a Mandel-féle földbirtokot. A Mandel Samu által bérelt pallagi földbirtok kérdésében érdekes álláspontra helyezkedett ma a város tanácsa. — Mint ismeretes, a földbirtokra a nyáron megtartott árverésen Mandel Samu, a mostani bérlő, 28,001 korona bérösszeget ígért meg, de a szerződés aláírását nem teljesítette, hanem ez év október 1-től kezdődően kibocsátását kérte a bérletből. A tanács Mandel kivánságát nem teljesítette és bánatpénzét visszatartotta, a földbirtokra pedig az ő kárára és veszélyére árverést tartott két ízben is. A második árverésen Nagy Jakab 18,000 korona bérösszeget ígért meg. Az árverések sikertelensége juttatta előtérbe azt a kérdést, hogy nem volna-e helyes, ha a város házi kezelésbe venné ezt a földbirtokot. A város tanácsa ma aztán arra az álláspontra helyezkedett, hogy a földbirtokot házi kezelésbe veszi a város. A házi kezelésbe vétel tekintetében szükséges intézkedések megtételével Gruner Lipót gazdasági tanácsnokot bizta meg.

— Gözekéket vásárol a város. A város tanácsa a gazdasági bizottság javaslata alapján kimondta, hogy két gözekét vásárol. A gözekék 20,000—20,000 koronába kerülnek. A tanács utasította a házipénztárt, hogy a 40,000 koronát utalja ki Gruner Lipót gazdasági tanácsnoknak, aki a vételt eszközölni fogja.

— Orgonatanítás a városi zenekolában. A zenekolai bizottság legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy az orgonatanítást még e hóban felállítja. A tanítás két manuális, pedálos orgonán történik. Tanár: Hammerstedt János orgonaművész. E tanszakra, továbbá a hegedű-, zongora- és énektanszakra a beiratások d. e. 11—1 óráig tartatnak. Tandij havonként 10 korona.

— A város tüzfijának befuvarozása. A város faraktárainak megtöltése fuvarosok hiánya miatt nehéz akadályokba ütközik s a lakosság szükséglete kielégítésének már most sem tud eleget tenni a város főpénztári hivatala, amely a faultványokat adja ki. A bajon úgy igyekszik segíteni a város tanácsa, hogy Domahidy Elemér főispán közbenjárását kéri kimustrált katonái lovak rendelkezésre bocsátása végett. Legalább 30 lóra van szükség a fafuvarozáshoz.

— Olescsóság — Szibériában. Nem valamely régi könyvtár porlepte irataiból került napvilágra ez a meserrien hangzó piaci árjegyzék, hanem egy levelezőlap hátán küldték a szibériai Tjumenből, a tolszki kormányzóság egyik városából Kolozsvárra. Egy katona küldte, akit a tjumeni fogolytáborban őriznek s az árjegyzék azokról a paradicsomi állapotokról beszél, amelyek az élelmiszerek körül a tolszki kormányzóságban uralkodnak. A levelezőlapon, amely ez év februárjából van kelteve, azt írja a katona, hogy egy galamb 6 fillérbe, egy nyul 18 fillérbe, egy kakas 15 fillérbe, egy tyuk 24—36 fillérbe, egy tojás pedig 3 fillérbe kerül, egy liter tej 24 fillér, egy kilogram kenyér 12 fillér, egy kiló hus 72 fillér, egy levágni való borju 2 korona 35 fillér, egy marha 35 korona, egy hizott disznó 12 korona, egy kilogram burgonya 3 fillér, egy ürü 4 korona, egy birka 7 korona. Mint látható, a körülményekhez képest a tej, a kenyér és a hus ára legmagasabb itt is. Ezek az árak természetesen csak azokban a városokban érvényesek, amelyek valamely vasúti vonal mentén fekszenek. A forgalomból kieső községekben azonban korántsem magasabbak, sőt még inkább mérsékeltek.

— Egy irodai teendőkből jártas ügyvédsegéd vagy ügyvédjelölt dr. Kardos Samu irodájában kedvező feltételek mellett azonnal alkalmazást talál.

— A Fröhlich-féle csödtömegeből megvett összes irodai szerek, valamint a még meglévő iskolai cikkek, füzetek, könyvek, iskolatáskák, stb. elárúsítása még rövid ideig tart. Üzlet-helyiség Szent Anna-utca 1.

JÖNNEK A GYÜJTŐK ÓCSKA RUHAÉRT!

Napszámos fiuk

könnyebb munkára, egyetemmi építkezésnél (nagyerdő)
:: felvétetnek. ::

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

KEDD: Éva, operett.
SZERDA: Keresd a szíved, történeti színmű.
(Az aradi gyásznapi évforduló emlékére.)
CSÜTÖRTÖK: Bánk Bán, történeti dráma. —
(A színház fennállásának félszázados évfordulójára diszjeloadás.)

100 liter házi ital

trissitó, jóízű és szomjat oltó, csekély költségű bárki által készíthető. Kaphatók: ananas, alma, grenadine, málna, muskotálykörte, borsmenta, narancs, waldmeister, meggy. — Sikertelenség kizárva. — Ezek a házi italok nyáron behűtve és télen forralva, rum és pálinka helyett élvezhetők. — Az alkalmasság ára pontos előírással együtt utánvétellel bérmentve K 4.50. — Öt ilyen adaghoz 1 adagot ingyen adok. — Gazdaságok, gyárak, nagyobb háztartások, mfhelyek stb. számára megbeszélhetetlen, mert a munkás felírású, nem részegedik meg tőle és munkaképessége nem csökkenik.

GROLICH JÁNOS, Agyal-drogéria,
Brúnn 619. sz. (Morvaország).

Apró hirdetések

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Késes-utca 37. Nyiriné.

Iskolaszolgálat állás 600 kor. fizetés, lakás, fűtés, világítással egybekötve. Jelentkezhetni Burgundia 1.

Szép burcozott szoba villanyvilágítással közel a főtérhez, azonnal kiadó. Ugyanott többféle kályhák eladók. Iskola-utca 8. sz.

Eltévedt tegnap, október 3-ikán a városban, egy sötétszürke, fekefoltos, rövid szőrű, fiatal, jól kifejlett kan *viszla-kutya*. A nyakán egyszerű szíjat viselt. Megtaláló sziveskedjék Rákóczi-utca 61. szám alatti lakásomra hozni. Laczka János, mérnök.

Kiadó
Szerecsarnok és vendéglő!
A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű **alagsori vendéglő és szerezarnok** f. évi november 1-től kezdve kiadó. Erdőküldök forduljanak a Debreczeni Első Takarékpénztárhoz.

Jártas irodista leány Klein Ignác fűszerüzletében állást nyerhet. Csapó-utca.

A valódi PALMA

SZÖSZ
elsőrendű háttérreken kívül abszolút elsőrendű és egyedülálló tartalmas és éppen ezért minden házban nemcsak kötszék, hanem belsőleg is általában igénybe veszik. A

PALMA

SZÖSZ
már a bedőlés előtt alatt csatlaptja a fűzőt. Erőteljes és hatékonyan fogva meglehetősen egyaránt nagy szolgálatot tesz katonáknak a háborúban. Hogy mily nagy szolgálatot teljesít a

PALMA

SZÖSZ
katonáknak, legjobban bizonyítja az a körülmény, hogy a magyar katona el sem indul néhány úreg

PALMA

SZÖSZ
nélkül és magyar katonát hozzátartozóik

PALMA

SZÖSZ
nélkül el sem engedik.

A Palma alapárak:
Próba úreg ára : 40 fill.
Közp. úreg ára : 1.— kor.
Nagy úreg ára : 2.— kor.
Készít:

Dr. SZELÉNYI ÁRPÁD
gyógyyszerész
Debrecen, Piac-utca 30.
Kossuth-patika.

A kárpáti és lengyelországi harctér közelében elsőrendű temetkezési vállalatot létesítettünk azon célból, hogy a csatatéren elesett hős halottaink

exhumálását és hazaszállítását

minél gyorsabban eszközölhessük. Temetkezési vállalatunk ajánlkozik sírfelkutatásokra, végez exhumálást és hazaszállítást, beszeres szállítási engedélyeket s minden e célra szolgáló összes iratokat.

Olesvári Gyula és Harczter Viktor
temetkezési vállalata
UNGVÁR, Kishid utca 3. szám,
Sürgőnycim: Olesváry és Harczter Ungvár.

SOMOSSY LÁSZLÓ

DEBRECZEN, Kistemplombazár
Megérkeztek az őszi és téli divatkelme-ujdonságok
FLANELLEK — SELYMEK VELEZEK — BÁRSONYOK.
! Óriási választék !

Boros hordók!!

500 hektó új, 250 hektó használt, 25 litertől 650 literig. Továbbá új zsiros hordók és káposztás kádak minden nagyságban kaphatók hordógyáramban.
Báró Gyórfy Miklós
Nap-u. 4. Interurban-telefon 12-83.